

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/46/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713220221
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6713220221.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, zastúpeného advokátskou kanceláriou ERASMUS LEGAL, s. r. o. so sídlom Bratislava, Justičná 9, IČO: 36 789 615, proti odporkyni T. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom N., M. XXX, zastúpenej Mgr. Petrom Volocho, advokátom, advokátska kancelária v Senici, Čáčovská 305, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Nám. legionárov 5, IČO: 42 176 778, zastúpeného JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, advokátska kancelária v Lučenci, J. Kráľa 5/A, o zaplatenie 485,11 EUR s prísl., na odvolanie odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 10C/66/2014 - 113 zo dňa 08. 10. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 485,11 EUR s prísl. a nahradiť trovy konania, z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Výrok, ktorým okresný súd v prevyšujúcej časti návrh zamietol, ostáva týmto rozhodnutím nedotknutý.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 485,11 EUR spolu s 0,025 % úrokom z omeškania denne zo sumy 425,01 EUR od 14. 07. 2011 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti, v ktorej navrhovateľ žiadal 0,025 % úrok z omeškania denne zo sumy prevyšujúcej 425,01 EUR (t. j. zo sumy 485,11 EUR), návrh zamietol. Odporkyni uložil povinnosť nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 176,91 EUR pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku v sume 29 EUR a z trov právneho zastúpenia v sume 147,91 EUR, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Okresný súd pri rozhodovaní vychádzal z toho, že účastníci konania uzavreli dňa 29. 06. 2010 úverovú zmluvu č. 4006095766, na základe ktorej bol odporkyni poskytnutý úver vo výške 576 EUR na nákup tovaru označeného ako technika čistenia RAYPATH, a. s.. V zmluve bola uvedená celková suma, ktorá mala byť uhradená spotrebiteľom vo výške 781,56 EUR, splatná v 36 mesačných splátkach po 21,71 EUR, s dátumom prvej splátky 29. 07. 2010 a úhradou ďalších splátok vždy do 15. dňa v kalendárnom mesiaci. Ďalej zmluva obsahovala ročnú úrokovú sadzbu 21,40 %, RPMN 23,90 %, priemerná hodnota RPMN 51,49 % a celkové náklady spotrebiteľa 205,56 EUR. Zo splátkového kalendára k zmluve okresný súd zistil, že spolu odporkyňa uhradila 275,68 EUR. Listom z 28. 06. 2011 navrhovateľ odporkyňu vyzval na splatenie celého zostatku úveru a vyčíslil dlžnú sumu 575,11 EUR. Uznesením Okresného súdu Zvolen č. k. 15Er/2018/2012-17 z 01. 03. 2013 bola zamietnutá žiadosť súdneho exekútora JUDr. Petra Juhása na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu, ktorým bol rozhodcovský rozsudok rozhodcu JUDr. Radima Kuchtu sp. zn. PEC-A-694/2012 zo dňa 03. 10. 2012, z dôvodu, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej doložky. Okresný súd uviedol, že uvedenou zmluvou, ktorú účastníci konania uzavreli 29. 06. 2010, bol odporkyni poskytnutý spotrebiteľský úver a na právny vzťah sa vzťahujú ustanovenia Obchodného zákonníka, pretože zmluva

o úvere je tzv. absolútny obchod. Zároveň nemal preukázané, že by zmluva neobsahovala všetky predpísané náležitosti uvedené v § 9 zákona zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Okresný súd priznal úrok z omeškania od 14. 11. 2011, kedy došlo k zosplatneniu úveru na základe listu, adresovaného odporkyni z 28. 06. 2011. Úrok z omeškania vo výške 0,025 % denne zodpovedá 9,125 % ročnému úroku, ktorý je nižší, ako bola zákonná výška úroku z omeškania 9,25% resp. 9,5 %. Okresný súd navrhovateľovi priznal úrok z omeškania len zo sumy 425,01 EUR a nie zo sumy 485,11 EUR, ktorá zahŕňa aj úroky z úveru. V tejto časti návrh zamietol, pretože právna úprava nepriznáva veriteľovi príslušenstvo z príslušenstva, t. j. úrok z omeškania aj zo zmluvných úrokov.

Okresný súd neprihliadol na námietku nekalej obchodnej praktiky, ktorú vzniesol vedľajší účastník tvrdením o formálnej nedostupnosti úverovej zmluvy z dôvodu ťažkej čitateľnosti drobného písma na formulárovej zmluve v kombinácii s množstvom neprehľadných povinností uložených odporkyni. Zmluva a úverové zmluvné podmienky predložené vo fotokópii k návrhu (č. l. 5 - 13) sú voľným okom čitateľné. Okresný súd nemal preukázané ani porušenie povinnosti navrhovateľa tým, že by neposúdil s odbornou starostlivosťou schopnosť odporkyne splácať spotrebiteľský úver, v dôsledku čoho by nemal vyžadovať jednorazové splatenie úveru. Odporkyňa nepredložila dôkaz, že by v čase uzavretia zmluvy nebola schopná spotrebiteľský úver splácať. Naopak, navrhovateľ bol oprávnený požadovať predčasnú splatnosť zostatku úveru, pretože odporkyňa bola v omeškaní s úhradou splátok por. č. 2 až 4, 6 a 7.

Okresný súd neprihliadol na námietku odporkyne na započítanie uhradených súm najskôr na istinu a potom na úroky, resp. poplatky, podľa § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka vzhľadom na podmienky dohodnuté v úverovej zmluve. Neprihliadol ani na námietku, že by navrhovateľ nemal nárok na sumu 52,28 EUR vyčíslenú ako zmluvná pokuta, lebo ide o ušlý zisk. Cenu úveru tvorí okrem dohodnutej odplaty úrok, ktorý je rozpočítaný v závislosti od výšky poskytnutých peňažných prostriedkov na počet splátok a na takto dohodnuté podmienky nemá vplyv, že dlžník sa dostane do omeškania. Navrhovateľ má nárok na dohodnutý úrok do uhradenia poslednej splátky úveru. Na právne posúdenie okresný súd uviedol § 9 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 497, § 365, § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 53 ods. 8, § 517 ods. 2, § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. Navrhovateľ bol v konaní neúspešný len v nepatrnej časti, preto mu okresný súd priznal uplatnenú náhradu trov konania a právneho zastúpenia podľa § 142 ods. 3 a § 149 ods. 1 OSP.

Odporkyňa vo včas podanom odvolaní navrhla rozsudok okresného súdu zmeniť a návrh zamietnuť alebo zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Okresnému súdu vytýkala nesprávne skutkové závery a právne posúdenie. Zopakovala, že posudzovaná zmluva o úvere neobsahovala náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. c), f), g), i), j) a k) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a to adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky upravujúce čerpanie úveru, referenčnú úrokovú sadzbu na ktorú je úroková sadzba spotrebiteľského úveru naviazaná a časové obdobia zmeny výšky úrokovej sadzby, ďalej, že uvedená RPMN je nepreskúmateľná, lebo pri ročnej percentuálnej miere nákladov nie sú vedené všetky predpoklady použité na výpočet RPMN, výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, lebo zmluva neuvádza čo splátka obsahuje, či ide o splátku istiny, úrokov, poplatkov a v akej výške a ich pomer v jednotlivých splátkach. Z uvedených dôvodov je poskytnutý spotrebiteľský úver bezúročný a bez poplatkov. Odporkyňa tiež zotrvala na tvrdení, že navrhovateľ nebol oprávnený vyžadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru a splatnosť každej splátky ostala zachovaná, lebo navrhovateľ neposudzoval schopnosť odporkyne splácať spotrebiteľský úver. Ďalej namietala, že navrhovateľovi nepatria kapitalizované úroky z omeškania v sume 105,25 EUR, lebo odporkyňa nebola v omeškaní a sú nepreskúmateľné, resp. boli vyčíslené aj zo splátok, ktoré ešte neboli splatné. Zo splátkového kalendára vyplýva, že odporkyňa uhradila spolu sumu 275,68 EUR pozostávajúcu z 11 splátok po 21,71 EUR, časti splátky v sume 8,87 EUR + poplatok za upomienku 28 EUR a navrhovateľ má preto nárok iba na zaplatenie sumy 300,32 EUR.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že okresný súd sa nezaoberal chýbajúcou obligatórnou náležitosťou posudzovanej úverovej zmluvy a to, že neobsahovala výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, a z toho dôvodu sa považuje poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť ako vecne správny. Poukázal na to, že posudzovaná zmluva obsahovala všetky predpísané náležitosti z hľadiska § 9 zák. č.

129/2010 Z. z. Kapitalizovaný úrok z omeškania 112,40 EUR bol vyčíslený z ročnej úrokovej sadzby 9,50 % ku dňu 14. 07. 2011, kedy uplynulo 15 dní od zosplatnenia úveru až do vyhotovenia žaloby 19. 11. 2013. Uviedol, že pri výklade náležitostí spotrebiteľských zmlúv je potrebné venovať pozornosť tomu, či z celkového obsahu zmluvného dojednanja je možné zistiť zákonom vyžadované údaje. Výška úrokovej sadzby sa počas trvania úverovej zmluvy nemenila. Z § 1 Hlavy 5 úverových podmienok vyplýva, že v jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, poplatok za vedenie úverového účtu, úroky, prípadne úhrada za poistenie. V rámci dohodnutých splátok bola zároveň dohodnutá okrem istiny aj splátka úrokov, prípadne ďalších poplatkov, ktoré boli do tej ktorej splátky zahrnuté, poplatky za vedenie účtu ani poistené dohodnuté neboli. Odporkyňa v odvolaní navrhla návrh zamietnuť ale súčasne tvrdila, že v prípade bezúročnosti posudzovanej úverovej zmluvy by mal navrhovateľ nárok na sumu 300,32 EUR.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, odvolanie prejednal v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 1, 2 OSP odvolaním napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, pretože okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav a nesprávne právne vec posúdil. Jeho rozhodnutie bolo predčasné, pretože sa nevyrovnal s dôležitými skutočnosťami, ktoré majú pre skutkové a právne posúdenie veci význam.

Podľa § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom od 11. 06. 2010 zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods. 1, písm. a) zák. č. 129/2010 Z. z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu 29. 06. 2011, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Predmetom skutkového a právneho posúdenia je vzťah, ktorý vznikol medzi účastníkmi konania z úverovej zmluvy uzavretej 29. 06. 2010. Podľa čl. XII zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, uvedený zákon v ustanovení § 1 až 16, § 17 ods. 1 a 2 a § 18 až 27 nadobudol účinnosť od 11. júna 2010 a preto okresný súd správne na zmluvný vzťah použil zák. č. 129/2010 Z. z. Úverová zmluva bola uzavretá za účelom financovania kúpy tovaru označeného v zmluve. Okresný súd správne vychádzal z toho, že navrhovateľ bol oprávnený požadovať predčasnú splatnosť zostatku úveru, pretože odporkyňa bola v omeškani s úhradou splátok por. č. 2 až 4, 6 a 7. Pri posúdení námietky odporkyne a vedľajšieho

účastníka, že sporná zmluva neobsahuje predpísané náležitosti podľa § 9 ods. 2 v spojení s § 11 ods. 1 však urobil predčasný záver, podľa ktorého nemal preukázané, že by zmluva neobsahovala všetky predpísané náležitosti. Pritom navrhovateľ vo vyjadrení z 01. 10. 2014 a z 22. 12. 2014 (č. I. 80, 133) iba tvrdil, že v rámci dohodnutých splátok bola dohodnutá okrem istiny aj splátka úrokov, a že poplatky za vedenie účtu ani poistené dohodnuté neboli, ale nepreukázal, ako bola predpísaná splátka rozdelená na čiastku určené na úhradu istiny a na úhradu úroku.

Zo spornej úverovej zmluvy (č. I. 5) ani zo splátkového kalendára preukazujúceho predpísané a vykonané úhrady (č. I. 3, 4) okresný súd v odôvodnení rozhodnutia neurobil žiadny záver ohľadom toho, či zmluva skutočne obsahovala výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom na účely splatenia záväzku tak, aby odporkyňa ako spotrebiteľ mala vedomosť o tom, na úhradu čoho bola použitá úhrada splátky. Nestačí, že pri uzavretí formulárovej zmluvy, za obsah ktorej zodpovedá dodávateľ služby, mala odporkyňa prípadne prevziať aj úverové zmluvné podmienky, na ktoré zmluva odkazuje, a ktoré v hlave 5. upravovali podmienky splácania úveru. Navrhovateľ musí v konaní preukázať, že spotrebiteľ mal v momente uzavretia zmluvy vedomosť o výške splátok istiny, úrokov a poplatkov a o poradí, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

Výška mesačnej splátky bola síce dohodnutá vo výške 21,71 EUR, ale v zmluve chýbajú údaje, v akej výške sa dohodnutá splátka započíta na úhradu istiny a na úhradu úroku. Podľa splátkového kalendára sa odporkyňa dostala do omeškania už s druhou splátkou. Rozdelenie splátky na istinu a úrok záviselo výlučne od veriteľa, lebo navrhovateľ vykonané úhrady splátok započítal na úhradu skoršej istiny, úroku ako aj poplatku za opakované upomienky, ktoré uplatnil už za 2, 3 a 4 oneskorenú splátku, hoci v týchto prípadoch omeškanie odporkyne s úhradou splátky nepresiahlo niekoľko dní. Odporkyňa pri uzavretí zmluvy nemohla mať vedomosť, na akú časť pohľadávky navrhovateľ splátku poži. Hoci predpísané splátky uhrádzala, tieto veriteľ použil na úhradu poplatkov za upomienky a odporkyni ostával dlh a vznikalo ďalšie omeškanie na splátkach úveru.

V ďalšom konaní bude musieť okresný súd znovu posúdiť celý žalobou uplatnený peňažný nárok. Znovu posúdi, či zmluva skutočne obsahovala výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom na účely splatenia záväzku. Pokiaľ tomu tak nie je, okresný súd môže navrhovateľovi priznať peňažný nárok vo výške, ktorá zodpovedá neuhradenej sume poskytnutých peňažných prostriedkov, bez zmluvných úrokov a poplatkov.

V posudzovanej veci nebolo sporné, že na úverovú zmluvu, z ktorej pohľadávka vznikla, sa vzťahujú ustanovenia zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a Obchodného zákonníka upravujúce úverovú zmluvu. Odvolací súd však dodáva, že v zmysle ust. § 52 ods. 2, veta tretia Občianskeho zákonníka, ktoré nadobudlo účinnosť od 01. 05. 2014 sa na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

O trovách konania bude okresný súd znovu rozhodovať v novom rozhodnutí o veci samej (§ 224 ods. 3 OSP).

Výrok, ktorým okresný súd v prevyšujúcej časti návrh zamietol, ostáva týmto rozhodnutím nedotknutý.

Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.